Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 23/11/2018 Ενημερώθηκε: 23/11/2018

«Έλεγχος της παγκοσμιοποίησης»: Δέσμη μέτρων από την ΕΕ για τις άμεσες ξένες επενδύσεις

Προβολή σε μορφή PDF

Εισαγωγή

Στην ομώνυμη μελέτη προβληματισμού ('Harnessing Globalisation'), που εκδόθηκε το Μάιο του 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεσήμανε πως το άνοιγμα των χωρών της Ένωσης σε ξένες επενδύσεις αποτελεί θεμελιώδη αρχή και έχει συμβάλει διαχρονικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Παρόλα αυτά, έντονοι προβληματισμοί αναπτύσσονται αναφορικά με τις επενδύσεις κρατικών – κυρίως – εταιρειών σε τομείς στρατηγικού χαρακτήρα. Η μη προστασία σημαντικών ευρωπαϊκών περιουσιακών στοιχείων και η μη διασφάλιση ίσων όρων για όλους τους επενδυτές, ενδέχεται μακροχρόνια να αποβούν επιζήμιες για τα νόμιμα συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Το συγκεκριμένο σκεπτικό δεν αντιτίθεται στην ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, δεδομένου ότι επικαλείται λόγους δημόσιας ασφάλειας, δημόσιας τάξης ή επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος.

Λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω παράγοντες και το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα σε θέματα κοινής εμπορικής πολιτικής, η Επιτροπή επεδίωξε την ανάπτυξη ενός βασικού πλαισίου, το οποίο επιτρέπει στην ίδια να παρακολουθεί και να τοποθετείται επί άμεσων ξένων επενδύσεων στην ΕΕ.

Παράλληλα, τα κράτη-μέλη διατηρούν το δικαίωμα να αποφασίζουν για την πραγματοποίηση ή μη της επένδυσης βάσει των εθνικών τους συμφερόντων και των εσωτερικών τους οικονομικών συνθηκών.

Η πρόταση της Επιτροπής

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός μηχανισμού συνεργασίας μεταξύ της ιδίας και των κρατών μελών. Στόχος του μηχανισμού είναι η ανταλλαγή πληροφοριών για άμεσες ξένες επενδύσεις που προγραμματίζονται ή ολοκληρώνονται στο έδαφος του κάθε κράτους μέλους. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε κράτος μέλος να τοποθετείται και να σχολιάζει επί των ζητημάτων της επένδυσης.

Στην πράξη, τα κράτη μέλη οφείλουν να εγκαθιδρύσουν σημεία επαφής (contact points) και να συστήσουν ομάδα συντονισμού με εκπροσώπους τους. Η επιτροπή θα επιβλέπει την εφαρμογή της όλης διαδικασίας ώστε να διασφαλίζει ότι τηρούνται τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό.

Επίσης, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να επιτηρεί τις άμεσες ξένες επενδύσεις στο βαθμό που επηρεάζουν τα έργα και τα προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, εγείρουν ζητήματα ασφαλείας και δημόσιας τάξης. Η παρακολούθηση στοχεύει επίσης σε έργα της ΕΕ που αφορούν υποδομές, ουσιώδη τεχνολογία και την πρόσβαση σε μείζονος σημασίας πρώτες ύλες. Αναλυτικότερα, ο τομέας των υποδομών περιλαμβάνει την ενέργεια, τις μεταφορές, τις τηλεπικοινωνίες, το διάστημα, χρηματοοικονομικές υποδομές ή άλλες ‘ευαίσθητες’ εγκαταστάσεις. Ο τεχνολογικός τομέας περιλαμβάνει την τεχνητή νοημοσύνη, τη ρομποτική, τεχνολογίες με δυνητικές εφαρμογές διπλής χρήσης, ασφάλεια δικτύων και πυρηνική ενέργεια.

Δράση μηχανισμών παρακολούθησης

Οι μηχανισμοί παρακολούθησης, οι οποίοι συγκροτούνται από τα κράτη μέλη, πρέπει να είναι διαφανείς και αμερόληπτοι. Τα κράτη μέλη οφείλουν να καθορίζουν τις περιστάσεις υπό τις οποίες διεξάγεται ο έλεγχος, οι λόγοι για τους οποίους πραγματοποιείται ο έλεγχος και οι διαδικασίες που εφαρμόζονται. Επίσης, πρέπει να καθορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων έγκρισης μία άμεσης ξένης επένδυσης στρατηγικού χαρακτήρα. Στο

χρονοδιάγραμμα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που απαιτείται για την πιθανή λήψη σχολίων από άλλα κράτη μέλη και της γνώμης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Οι μηχανισμοί παρακολούθησης θα συντάσσουν σχετικές αναφορές, οι οποίες θα παρέχονται στην Επιτροπή σε ετήσια βάση. Μία αναφορά περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστο, τα ακόλουθα:

- Τις άμεσες ξένες επενδύσεις που ελέγχθηκαν ή τελούν υπό αξιολόγηση
- Τις αποφάσεις που απαγόρευσαν τη διενέργεια κάποια επένδυσης
- Τις αποφάσεις που έθεσαν όρους ή μέτρα
- Τους τομείς, την προέλευση και την αξία των άμεσων ξένων επενδύσεων

Προς αποφυγή του πρόσθετου διαχειριστικού βάρους, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες πριν συντάξει τη γνώμη της για συγκεκριμένη άμεση επένδυση.

Φύση και ροή των πληροφοριών

Μέχρι σήμερα, τα κράτη μέλη έχουν θεσμοθετήσει σημαντικό αριθμό πληροφοριών που πρέπει να γνωστοποιούνται από εισηγμένες εταιρείες (πχ οι βασικοί μέτοχοι των επιχειρήσεων). Παρόλα αυτά, οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις δεν επεκτείνονται στο σύνολο των εταιρειών και δε συμβάλλουν στη διενέργεια μία πλήρους αξιολόγησης των προγραμματισμένων ή ολοκληρωμένων άμεσων επενδύσεων.

Βάσει του νέου Κανονισμού, οι πληροφορίες που θα αντλούνται από τους μηχανισμούς και θα μπορούν να αξιολογηθούν από τα άλλα κράτη μέλη και την Επιτροπή είναι οι ακόλουθες:

- Η ιδιοκτησιακή δομή και οι πραγματικοί δικαιούχοι της επένδυσης
- Η αξία της άμεσης ξένης επένδυσης και ο τρόπος χρηματοδότησης
- Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρέχονται, οι λειτουργίες που θα αναλαμβάνονται και οι υποδομές που θα χρησιμοποιούνται

Οι ανωτέρω πληροφορίες σε συνδυασμό με τις ετήσιες αναφορές που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αξιολογούνται στο πλαίσιο της δημόσιας ασφάλεια και τάξης των κρατών μελών, τηρώντας τους απαραίτητους όρους εμπιστευτικότητας.

Τελική έκβαση

Η τελική απόφαση για την πραγματοποίηση της άμεσης επένδυσης λαμβάνεται από το αρμόδιο κράτος μέλος, δηλαδή από το κράτος στην επικράτεια του οποίου θα λάβει χώρα η επένδυση. Παρόλα αυτά, αν ένα κράτος μέλος αντιτίθεται στη γνώμη της Επιτροπή και τα σχόλια των άλλων κρατών μελών οφείλει να επιχειρηματολογήσει και να τεκμηριώσει την απόφασή του.

Συμπεράσματα

Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούσαν ανέκαθεν πρόσφορο έδαφος για άμεσες ξένες επενδύσεις. Ο συγκεκριμένος κανονισμός έρχεται να ελέγξει τις προδιαγραφές των στρατηγικών επενδυτών σε κλάδους μείζονος σημασίας για την ευρωπαϊκή οικονομία.

Εύκολα διαπιστώνεται ότι το σκεπτικό του Κανονισμού είναι κυρίως πολιτικό και δευτερευόντως οικονομικό. Πιο συγκεκριμένα, η άνοδος του Ντόναλντ Τράμπ στις Η.Π.Α., η σημαντική εισροή κεφαλαίων από την Κίνα, τη Ρωσία και άλλες τρίτες χώρες στην Ευρώπη, ο αυξανόμενος ευρωσκεπτικισμός, οι αυξημένες μεταναστευτικές ροές, ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αποτελούν βασικούς παράγοντες ανασχεδιασμού του ευρωπαϊκού οικονομικού μοντέλου.

Σε κάθε περίπτωση, η πράξη θα δείξει αν οι εν λόγω ρυθμίσεις συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία της ευρωπαϊκής οικονομίας ή θα λειτουργήσουν αποτρεπτικά για επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα από τρίτες χώρες να επενδύσουν στην Ευρώπη.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό